

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Szak/18/2018
Identifikačné číslo spisu: 1018200083
Dátum vydania rozhodnutia: 10.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1018200083.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): Y. X., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Pakistanská islamská republika, t.č. pobytom Bulharská republika, právne zastúpeného Ligou za ľudské práva, občianske združenie, so sídlom Štúrova 3, Bratislava, proti žalovanému: Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava, so sídlom Hrobákova 44, Bratislava, o správnej žalobe vo veciach zaistenia, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Sa/4/2018-63 zo dňa 29. januára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Sa/4/2018-63 zo dňa 29. januára 2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA6-5-009/2018-AV zo dňa 05.01.2018 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) rozhodol o zaistení sťažovateľa podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 404/2011 Z.z.“) na účel zabezpečenia prípravy a výkonu jeho prevozu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26.06.2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (ďalej len „Dublinské nariadenie“).

2. Dňa 18.01.2018 bola Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) doručená žaloba sťažovateľa vo veci zaistenia voči preskúmanému rozhodnutiu, ktorou sa sťažovateľ domáhal jeho zrušenia a svojho prepustenia zo zaistenia. Krajskému súdu bolo doručené podanie, ktorého prílohou bol listinný dôkaz zo dňa 23.01.2018 (č. l. 61a), s predmetom - „vykonanie eskorty - hlásenie“, z ktorého vyplynulo, že dňa 23.01.2018 bola vykonaná eskorta sťažovateľa na medzinárodné letisko Schwechat vo Viedni, odkiaľ pokračovala letom č. OS 795 s odletom z Viedne, v čase o 10.15 hod. a s príletom do Sofie v čase o 12.50 hod. MČ. Sťažovateľ opustil územie Slovenskej republiky a bol odovzdaný

orgánom Bulharskej republiky v zmysle Dublinského nariadenia.

3. Za vyššie popísanej situácie krajský súd dospel k záveru o odpadnutí dôvodu na pokračovanie v konaní. Preto s poukazom na ustanovenie § 99 písm. g) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“) konanie zastavil.

4. Proti uzneseniu krajského súdu, uvedenému v záhlaví tohto rozhodnutia, sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v

- § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p., t.j. nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

5. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že:

- krajský súd nesprávne interpretoval ustanovenie § 99 písm. g) S.s.p. a nesprávne ho aplikoval na prípad sťažovateľa, nakoľko k prepusteniu zo zaistenia môže dôjsť aj počas prebiehajúceho súdneho konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia;

- v zmysle S.s.p. sa sťažovateľ môže domáhať vyslovenia rozhodnutia o zaistení za nezákonné po jeho prepustení;

- v prípade správnej žaloby zo dňa 25.01.2018 uviedol, že trvá na nezákonnosti zaistenia a žiada súd, aby túto nezákonnosť vyslovil;

- svojím výkladom znemožnil sťažovateľovi uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Záverom navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vyslovil, že zaistenie sťažovateľa na podklade preskúmaného rozhodnutia bolo nezákonné.

7. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa na výzvu krajského súdu nevyjadril.

8. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v skrátenej lehote včas (§ 443 ods. 2 písm. b/ S.s.p.) s prihliadnutím na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je v zmysle § 462 ods. 1 S.s.p. potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

9. Vzhľadom na prílohu podania žalovaného zo dňa 23.01.2018 (č.l. 61a), z ktorej vyplynulo, že dňa 23.01.2018 sťažovateľ opustil územie Slovenskej republiky a bol odovzdaný orgánom Bulharskej republiky v zmysle Dublinského nariadenia, kasačný súd, aplikujúc ustanovenie § 458 ods. 2 S.s.p. veta za bodkočiarkou rozhodol bez uplatnenia lehoty vymedzenej v tomto ustanovení, bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.).

10. Sťažovateľ v prvom rade namietal nesprávnu interpretáciu ustanovenia § 99 písm. g) S.s.p. zo strany krajského súdu, keď tento po zistení, že sťažovateľ počas prebiehajúceho konania o podanej správnej žalobe nie je zaistený, konanie zastavil. K tomuto sťažnostnému bodu považoval kasačný súd za potrebné poukázať na článok 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) vyžaduje, aby každý jednotlivec v situácii, ktorú upravuje právo Európskej únie, mal právo na účinný opravný prostriedok a na spravodlivé, verejné prejednanie jeho záležitosti v primeranom čase. Rovnako článok 5 ods. 4 Európskeho dohovoru o ľudských právach a základných slobodách (ďalej len „Dohovor“) osobitne vyžaduje, že „každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo

podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné“.

Podľa § 206 ods. 3 S.s.p. správny súd posudzuje správnu žalobu neformálne a nie je pri svojom rozhodovaní viazaný žalobnými bodmi.

Podľa § 221 ods. 1 S.s.p. žalobca sa môže správnou žalobou domáhať zrušenia rozhodnutia o zaistení, o predĺžení zaistenia, o predĺžení lehoty zaistenia vydaného podľa osobitného predpisu alebo určenia takého rozhodnutia za nezákonné, ak bol žalobca zo zaistenia prepustený.

Podľa § 230 ods. 1 S.s.p. ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby podľa § 221 ods. 1, rozsudkom podľa povahy veci

a) zruší napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia a nariadi žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia,

b) uloží žalobcovi po vykonanom dokazovaní miernejšie donucovacie opatrenie podľa osobitného predpisu, ktorým sa v plnom rozsahu nahrádza napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia, a nariadi žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia (plná jurisdikcia),

c) zruší napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia, ak obsahovalo odstrániteľné vady, a vec vráti na ďalšie konanie žalovanému,

d) určí, že napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia bolo nezákonné.

11. Účelom správnej žaloby podľa § 221 ods. 1 S.s.p. je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vo veciach zaistenia a dosiahnutie následného prepustenia zadržaného žalobcu (v predmetnom konaní sťažovateľa).

12. Z vyššie citovanej právnej úpravy je nepochybné, že v prípade ak správny súd koná o správnej žalobe podľa § 221 ods. 1 S.s.p. môže podľa povahy veci rozhodnúť štyrmi spôsobmi. Prvým je zrušenie preskúmaného rozhodnutia a nariadenie bezodkladného prepustenia žalobcu zo zaistenia. Druhým spôsobom rozhodnutia je priame nahradenie preskúmaného rozhodnutia rozhodnutím správneho súdu o uložení miernejšieho donucovacieho opatrenia. Tretím spôsobom je zrušenie preskúmaného rozhodnutia a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie bez nariadenia bezodkladného prepustenia. Štvrtým spôsobom je určenie nezákonnosti preskúmaného rozhodnutia, ak žalobca bol po vykonanom zaistení ale ešte pred rozhodnutím správneho súdu zo zaistenia prepustený.

13. Je teda nepochybné, že zákonodarca kládol dôraz na preskúmanie rozhodnutí vo veciach zaistenia a prípadné konštatovanie ich nezákonnosti aj po prepustení žalobcu zo zaistenia. Aj keď je zjavné, že primárnym cieľom žalobcu v takomto konaní je nariadenie prepustenia, v prípade správnej žaloby podľa § 221 ods. 1 S.s.p. sa tento domáha aj zrušenia rozhodnutia vo veciach zaistenia. Napokon z porovnania ustanovení § 221 ods.1 a ods. 2 S.s.p. podľa ktorého sa žalobca „môže správnou žalobou domáhať prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu“, vyplýva rozdiel v tom, čoho sa žalobca môže domáhať.

14. Z obsahu správnej žaloby, ktorú je s odkazom na ust. § 206 ods. 3 S.s.p. nutné posudzovať neformálne, vyplýva, že sťažovateľ sa domáhal zrušenia preskúmaného rozhodnutia a nariadenia jeho bezodkladného prepustenia a teda podal správnu žalobu podľa § 221 ods. 1 S.s.p. Správna žaloba bola v súlade s § 225 ods. 3 S.s.p. podaná žalovanému dňa 11.01.2018, teda v čase, kedy bol sťažovateľ zaistený. Je teda zjavné, že sťažovateľ sa v danom čase nemohol domáhať určenia nezákonnosti preskúmaného rozhodnutia, ale navrhol, aby krajský súd preskúmané rozhodnutie zrušil a nariadil jeho bezodkladné prepustenie. Napokon, sťažovateľ, prostredníctvom právneho zástupcu v podaní zo dňa 25.01.2018 okrem iného uviedol, že aj napriek jeho odovzdaniu do Bulharskej republiky naďalej trvá na preskúmaní rozhodnutia o jeho zaistení, a s odkazom na § 221 ods. 1 a § 230 ods. 1 písm. d) S.s.p. navrhol, aby krajský súd určil, že toto rozhodnutie bolo nezákonné.

15. I keď sa sťažovateľ v čase rozhodovania krajského súdu v zaistení už nenachádzal a tak odpadol

dôvod pre nariadenie jeho bezodkladného prepustenia, vzhľadom na vyššie uvedené, pretrvávala legitímna požiadavka sťažovateľa na preskúmaní rozhodnutia o zaistení.

16. V zmysle rozhodovacej praxe kasačného súdu (rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Szak/15/2017; 1Szak/17/2017; 1Szak/18/2017; 1Szak/20/2017) „Prepustením zo zaistenia sa v prípade správnej žaloby podľa § 221 ods. 1 S.s.p. síce vyčerpal predmet žaloby v časti dožadujúcej sa prepustenia, ale nie v časti dožadujúcej sa preskúmania rozhodnutia z hľadiska jeho zákonnosti a jeho zrušenia.“.

17. V danom prípade preto nebol dôvodný záver krajského súdu o odpadnutí dôvodu na preskúmanie napadnutého rozhodnutia žalovaného a teda aj o odpadnutí dôvodu na pokračovanie v súdnom konaní.

18. Kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah konštatuje, že v konaní pred krajským súdom neboli splnené podmienky pre zastavenie konania podľa § 99 písm. g) S.s.p. a preto, kasačný súd napadnuté uznesenie v zmysle § 462 ods. 1 v spojení s § 457 ods. 2 S.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.